

Päästetöötajad vajavad paremat tööohutuse ja -tervishoiu kaitset

Päästetöötajatel on väga suur oht sattuda surmaga lõppevasse õnnetusse, ennast vigastada või haigestuda kutsehaigusse, selgub Euroopa Tööohutuse ja Tervishoiu Agentuuri aruandest. Päästetöötajate kaitse kutsehaiguste vastu tuleb muuta esmatähtsaks, sest praegused keskkonna, majanduse ja poliitika arengud viitavad sellele, et tulevased õnnetused on raskemad ja neid esineb sagedamini.

Aruande kohaselt näitavad toimunud õnnetused, et sageli pole ei ühiskond ega ettevõtted valmis suurõnnetusteks või katastroofideks.

Päästetöötajate hulka kuulub paljude erinevate elualade esindajaid alates meditsiinitöötajatest ja politseinikest, lõpetades vabatahtlikega. Sõltuvalt hädaolukorrast või õnnetusest on vajalik ka erinev spetsialiseerumine. Sellele, et tulevikus peavad päästetöötajad tegelema tõsiste katastroofidega sagedamini, viitavad globaalne soojenemine, kliimamuutused, maailma rahvaarvu suurenemine, kasvav energiavajadus, transportivõrgu laienemine, industrialiseerimise levik kogu maailmas ja laiaulatuslikumaks muutuv terrorism. Seejärel on paljud eksperdid juba varemgi rõhutanud, et päästetöötajate töertvishoiu- ja ohutuse riskidele tuleks suuremat tähelepanu pöörata.

Kuigi erinevat laadi õnnetuste puhul on palju spetsiifilisi riskitegureid, siis mõned ohud mõjutavad kõiki päästetöötajaid tegutsesaid töötajaid:

- Keeruline töökeskkond – töötamine raskesti ligipääsetavates kohtades, ebastabiilsed ja ekstreemsed ilmastikutingimused ning ettenägematud ohud õnnetuskohal, nagu näiteks varinguoht. Samuti võib olla katastroofipiirkonnas kõrgendatud vägivalla oht.
- Emotsionaalne ja psühholoogiline üleväsimus – suure hulga hukkunute ja vigastatutega tegelemine, vastutus inimelude eest, ajasurve, tavapärasest pikemad tööpäevad.
- Füüsiline väsimus – füüsiliselt nõudlik töö, ebapiisavad puhkepausid, käsitsi töötamine (näiteks patsientide ja

Värskest raportist selgub, et päästetöötajate ohud üha kasvavad seoses keskkonna, majanduse ja poliitika arengutega maailmas.

Foto: Burhan Ozbilici/AP/Scanpix Sweden

hukkunute transportimine, kaitsevarustuse kandmine, rusude koristamine).

Ohtudest tulenevalt toob aruanne välja ka mõned võimalikud lahendused päästetöötajaid mõjutavate riskide vähendamiseks.

Muuhulgas soovitatakse:

- Päästetöötajate tööohutuse ja töertvishoiu küsimusi tuleks arvestada juba hooned kavandades, seda eriti näiteks klaasi kasutamise osas. Samuti oleks vaja täiendavaid uuringuid selle kohta, kuidas saaks ehitiste kavandamise käigus planeerida seda, et vajadusel oleks inimeste evakueerimine päästetöötajate jaoks lihtsam.
- Päästetöötajate tööohutust ja töertvishoidu puudutav peaks kajastuma kriisikavades. Nii rahvusvahelisel, rahvuslikul kui organisatsiooni tasandil tuleks tagada erinevate päästetöötajate gruppide omavaheline hea koostöö. Et kergendada päästetöötajate koormat, peaks kriisiolukordades avalikkusega

Uudised maailmast

- suhtlemine jääma spetsiaalselt selleks ametisse määratud inimestele, mitte päästetöötajatele.
- Peaks olema välja töötatud erinevaid stsenaariumeid võimalike terrorirünnakute puhuks, et kaitsta päästetöötajaid ohtude eest ning pakkuda isikukaitsevahendite tootjatele juhtnööre sobiva varustuse väljatöötamiseks.
 - Tuleks edasi arendada isikukaitsevahendeid, eriti toimetulekuks hulgi-ohtude ja bioterrorismiga, arvestades füüsilist üleväsimust ja päästetöötajate keerulisi tööolusid. Isikukaitsevahendite arendusprotsessi peaksid olema kaasatud ka abiandmise ja päästega tegelevad organisatsioonid.
 - Kaitse parandamiseks on oluline põhjalikult uurida päästetöötajate terviseriske, sealhulgas keemiliste ainete ja kiirguse ning vähi põhjuslikke seoseid või uute ehitusmaterjalide, näiteks sünteetiliste polümeeride, mõju nende loodusesse sattumisele ja nende toksikoloogilisi omadusi.

Aruandega saab tutvuda veebiaadressil http://osha.europa.eu/en/publications/literature_reviews/emergency_services_occupational_safety_and_health_risks.